Hälso- och sjukvårdsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT
2019-10-08

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Ärende
2017-0570

Förslag till beslut med anledning av sjukhusavtal för de regionägda akutsjukhusen

Socialdemokraterna ser med oro på framtiden för våra akutsjukhus. I åratal har det moderatledda styret misskött regionens ekonomi, och resultatet av slöseri och felprioriteringar blir som tydligast här. Situationen måste tas på allvar när sjukhusen, i och med sina stora underskott, står inför ett läge där den föreslagna ersättningen innebär ett besparingskrav på 5-6 % nästa år. Vad vi ser är en dränering av sjukhusens resurser till vårdvalens fördel. Under förra året ökade vårdvalen sina kostnader med 6,4 procent, medan akutsjukhusen endast fick ha en kostnadsökningstakt på 1,5 procent. Det är ett resultat av det moderatledda styrets politik, där de låter vårdbolagens etableringsfrihet skena, medan operationsköerna växer.

Vi står bakom framtidsplanen, som säger att vård ska flyttas ut från akutsjukhusen, men det måste ske i rätt takt och utan att vi riskerar patienternas hälsa. Det är i sammanhanget viktigt att poängtera att Region Stockholms 39 vårdval försvårar en utflytt som säkerställer en jämlik och sammanhållen vård. Våra sjukhus i egen regi har fördelen i att vi kan styra vården för att eftersträva en hög tillgänglighet, att vi utbildar tillräckligt många läkare och sjuksköterskor och att vården samverkar runt patienten. Inget av detta kan till fullo säkerställas nu när vården ska flytta ut i de privatdrivna vårdvalen. De får etablera sig vad de vill i länet, vilket har resulterat i att boenden utanför innerstan får sämre tillgång till vård. Samtidigt kan vi se att det är i länets ytterområden där vårdbehovet är som störst. De privata vårdgivarna brister i att sköta sitt utbildningsuppdrag, många mottagningar är för små för att ta emot studenter under utbildning. Det är ett hot mot kompetensförsörjningen i regionen. De 39 vårdvalen har även skapat ett vårdlandskap som det är omöjligt för en patient att orientera sig i. Det finns en avsaknad av ansvar för helheten kring medborgarnas hälsa och samverkan mellan aktörer brister. Vi måste även belysa vad vi för in för incitament i vården när vi har en så stor andel privata vårdgivare i regionen. Det kan handla om att vårdgivare tjänar på att patienten kommer tillbaka på ett ytterligare besök, men det kan i värsta fall röra sig om att kirurgiska ingrepp utförs på patienter för att få mer ersättning, vilket vi

kunde läsa om för några år sedan. I Region Stockholm har det gått så långt att även patienter i livets slutskede ska tvingas välja vårdgivare, när det som borde vara prioriterat är att få känna sig trygg och slippa smärta. Och detta system, det är vad den styrande majoriteten så fint kallar för valfrihet.

En medvetenhet behöver också finnas kring att det alltid kommer finnas patienter som behöver vårdas på våra akutsjukhus. Dessa patienters vård säkerställs inte med de besparingskrav som väntar under nästa år. Konsekvenserna för sjukvården under förra året var bland annat att 8000 operationer ställdes in och att den genomsnittliga beläggningsgraden på sjukhusen var 105 procent. Samtidigt förvärras personalsituationen, vilket kan illustreras med att Region Stockholms kostnader för övertidsersättning 2018 motsvarade 430 sjuksköterskors heltidstjänster under ett år.

Sjukhusen måste prioriteras och få möjlighet att bedriva en patientsäker vård och en god personalpolitik. Socialdemokraterna föreslår därför att uppräkningen av sjukhusens ersättning för 2020 utökas från 1,5 till 2,5 %.

Sjukhusavtalen innebär i princip inga förändringar i sjukhusens nuvarande uppdrag, utan de revideras löpande. Vi ser att det finns stora brister i hur det moderatledda styret har valt att organisera vården i Region Stockholm. Som exempel kan nämnas det smala uppdrag som getts till intensivakuten på NKS, strukturen för de sjukhusanslutna barn- och ungdomsmedicinska mottagningarna samt hanteringen av geriatriken på Danderyds sjukhus. Listan göras lång. Socialdemokraterna kommer fortsätta verka för förändringar av uppdragen för att säkerställa en patientsäker och jämlik vård.

Socialdemokraterna ser positivt på att en partsgemensam grupp tillsätts för att utveckla modeller för ersättning och uppföljning. Vi ser att fackliga företrädare ska representeras i gruppen och att årlig återrapportering sker till hälso- och sjukvårdsnämnden. Gruppens arbete är prioriterat för att möjliggöra korrigering om vi ser att konsekvenser av skrivningar i avtalet inte är önskvärda. Vi ser exempelvis en risk med att sjukhusen kommer styras mer mot kvantitet (att räkna pinnar) istället för kvalitet. Som exempel kan nämnas att avtalet ställer upp produktionsmål för den akuta vården, vilket skapar frågetecken kring hur det kommer påverka nätverkssjukvården och utflyttningen av vården. Likväl är det ovisst om de indikatorer som följs upp inom ramen för avtalet kommer skapa målkonflikter och leda till en ökad administration för vårdgivarna. Det vore inte önskvärt då vi bör eftersträva en tydlig styrning och minska sjukhusens administrativa börda.

Vi ser att det finns brister i avtalets skrivningar om kompetensförsörjning och vårdgivarnas utbildningsuppdrag. Det moderatledda styret har sedan länge misskött uppdraget att se till att regionen utbildar, rekryterar och behåller den personal som är nödvändig för att bedriva en god och patientsäkervård. Det krävs ett samlat grepp kring både uppdrag och finansiering och vi kan inte ha ett styre som avsäger sig ansvar för frågan. Vi vill därför se förslag på hur den långsiktiga finansieringen av kompetensförsörjningen inkl. utbildningsuppdraget kan säkerställas.

Avtalsmodellen för avtal för receptförskrivna läkemedel kommer enligt förslaget ge akutsjukhusen fullt kostnadsansvar för receptförskrivna läkemedel, med vissa undantag. Redan när beslut fattades om denna inriktning i HSN 2017 lyfte vi kritik mot förslaget, bland annat att socioekonomiskt utsatta grupper riskerade att drabbas av förändringen. Förvaltningen angav då själva att en negativ effekt av modellen kan vara att patienter, av kostnadsskäl, inte får tillgång till behandling. Dessa perspektiv är något som vi ser särskilt måste beaktas i den årliga revidering av avtalet som sker. Generellt följer vi med oro hur läkemedelskostnaderna för sjukhusen ökar och vi vill se att detta bör beaktas med hänsyn till sjukhusavtalen som helhet.

Avslutningsvis finns det beskrivet i handlingarna att avtalen arbetats fram genom en gedigen förankringsprocess. Vi har dock fått vittnesmål om att personal som utför arbetet representerad via de fackliga organisationerna har utlämnats från processen och att beslutshandlingar skickats till styrelserepresentanter med kort varsel. Det är något som vi ser allvarligt på och vi hoppas att en högre involvering och längre framförhållning kan åstadkommas vid kommande beslut rörande avtalet, exempelvis vid revideringar.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna hälso- och sjukvårdsnämndens ledarmöten besluta:

1. Avtalsmodell för avtal med Karolinska Universitetssjukhuset, Södersjukhuset AB, Danderyds Sjukhus AB, Södertälje Sjukhus AB och S:t Eriks Ögonsjukhus AB för perioden 2020-2023 godkänns med korrigeringen att uppräkningen av ersättningen för 2020 utökas från 1,5 till 2,5 %.

2. Avtalsmodell för avtal för receptförskrivna öppenvårdsläkemedel för de regionägda akutsjukhusen godkänns.

3. Regionstyrelsen föreslås besluta föreslå regionfullmäktige att godkänna vårdavtal för Karolinska Universitetssjukhuset enligt bilaga 4.

4. Regionstyrelsen föreslås besluta föreslå regionfullmäktige att godkänna vårdavtal för Södersjukhuset AB enligt bilaga 5.

5. Regionstyrelsen föreslås besluta föreslå regionfullmäktige att godkänna vårdavtal för Danderyds sjukhus AB enligt bilaga 6.

6. Regionstyrelsen föreslås besluta föreslå regionfullmäktige att godkänna vårdavtal för Södertälje Sjukhus AB enligt bilaga 7.

7. Regionstyrelsen föreslås besluta föreslå regionfullmäktige att godkänna vårdavtal för S:t Eriks Ögonsjukhus AB enligt bilaga 8.

8. Under förutsättning av regionfullmäktiges beslut ges hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att underteckna avtalen enligt punkt 3-7.

9. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att återkomma med sjukhusspecifika avtal för receptförskrivna öppenvårdsläkemedel för de regionägda akutsjukhusen.

10. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att teckna ansvarsförbindelse med kommunalförbundet Sjukvård och omsorg Norrtälje för den vård invånare i Region Stockholm konsumerar i Norrtälje, exklusive invånare i Norrtälje kommun. Punkten är villkorad av att regionfullmäktige i november 2019 fattar beslut om motsvarande budgetmedel till hälso- och sjukvårdsnämnden.

11. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag på hur den långsiktiga finansieringen av kompetensförsörjningen inkl. utbildningsuppdraget kan säkerställas.

12. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att säkerställa att fackliga företrädare finns representerade i den partsgemensamma grupp som tillsätts för att utveckla modeller

för ersättning och uppföljning samt att gruppen genomför en årlig rapportering till hälso- och sjukvårdsnämnden.